

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a unsprezecea după Rusalii

Astăzi:

Adormirea Maicii Domnului

Pe Născătoarea de Dumnezeu cea întru rugăciuni și întru folosințe neadormită, nădejdea cea neschimbată, mormântul și moartea nu au ținut-o. Căci ca pe Maica Vieții, la viață a mutat-o Cel ce S-a sălășluit în pântecul ei cel pururea fecioresc.

Condacul Adormirii Maicii Domnului

Evangelia duminicii

Pilda datornicului nemilostiv (Matei 18, 23-35)

23. De aceea, s-a asemănat împărăția cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale.

24. Și, începând să se socotească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavând el cu ce să plătească, stăpânul său a poruncit să fie vândut el și femeia și copiii și pe toate câte are, ca să se plătească.

26. Deci, căzându-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicând: Doamne, îngăduiește-mă și-ți voi plăti ție tot.

27. Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria.

28. Dar, ieșind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care i datora o sută de dinari. Și punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plătește-mi ce ești dator.

29. Deci, căzând cel ce era slugă ca și el, îl ruga zicând: Îngăduiește-mă și îți voi plăti.

30. Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în închisoare, până ce va plăti datoria.

31. Iar celelalte slugi, văzând deci cele petrecute, s-au întristat foarte și, venind, au spus stăpânului toate cele întâmplate.

32. Atunci, chemându-l stăpânul său i zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.

33. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine?

34. Și mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria.

35. Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta fiecare fratelui său din inimile voastre.

Ilustrare la evanghelie : Bogdan Zahariuc

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului

Viața Preacuratei Maici ar fi fost, spun unii, de 59 de ani, alții de 70 de ani și mai mult. Se știe însă că părinții săi, Sfinții Ioachim și Ana au adus-o și închinat-o Templului când avea trei ani. În Biserică a stat 12 ani. Cu Fiul său, Domnul Iisus Hristos a petrecut 33 de ani și jumătate. După Jertfirea și Proslăvirea Lui a mai viețuit 11 ani.

Maica Domnului dorea zilnic să se mute la Fiul Său și Dumnezeu Său. Având sufletul plin de dor de Fiul Său iubit, Maica Domnului ardea de Dumnezeuască dorință de a-și părăsi trupul pentru a privi fața Fiului Său. Pentru aceasta, ieșea din casa Sfântului Ioan Botezătorul, în care locuia, și mergea pe Muntele Măslinilor pentru a-și face rugăciunile. În una din aceste peregrinări a primit vestea trecerii sale la cele veșnice prin Arhanghelul Gavriil.

Adormirea Maicii Domnului este rodul vieții ei sfinte, iar pentru noi ea înseamnă nădejdea ajutorului ei plin de milostivire în ceasul sfârșitului. Acesta o rugă să primească știrea cu bucurie, arătându-i că într-un somn de puțină moarte adormind, repede se va deștepta. Ca semn al împlinirii prevestirii acesteia, Binevestitorul i-a dat o stâlpă de finic pentru ca să fie dusă înaintea patului ei când Preacinstitul și Preacuratul ei trup va fi petrecut la îngropare.

După primirea acestei vești, Fecioara Maria și-a făcut rugăciunile și mulțumirile Sale în Muntele Măslinilor; plecându-și genunchii Săi la pământ, o minune s-a întâmplat acolo. De câte ori Maica Domnului se închina lui Dumnezeu plecându-se la pământ și se ridica de la rugăciune, de atâtea ori și copacii se plecau și se ridicau. După rugăciune Maica Domnului s-a întors acasă. Pe atunci Sfinții Apostoli Petru și Ioan Evanghelistul erau în preajma Sa. Ceilalți erau împrăștiați în toate colțurile lumii, fiecare acolo unde fusese trimis pentru luminarea, creștinarea și mântuirea oamenilor. Prin ei s-a răspândit vestea printre credincioșii din Ierusalim și din împrejurimi, astfel încât în scurt timp s-a adunat o mulțime mare de credincioși îndurerați ce urmau să se despartă de Mântuitor, crezând că ei rămân sărmani și fără nici un ajutor în această vale a plângerii. Ea îi încredință că după mutarea Sa, îi va ajuta ori de câte ori o va ruga cineva cu adevărată credință, căci, mergând de pe pământ la cer, și stând mai aproape de Dumnezeu, privindu-l față în față pe Fiul lui Dumnezeu (Numerii 12, 8; Ieș. 33, 11; Dan. 7, 9-14; F. Ap. 7, 55) va putea mai ușor să roage și să milostivească bunătatea Lui spre dânșii.

Ultima dorință a sa a fost să-i înmormânteze trupul ei preacurat și fecioresc lângă mormintele părinților și logodnicului Său, Iosif, la cimitirul

dintre Ierusalim și Muntele Eleonului. După ce a mângâiat și sfătuit pe Apostoli, ucenici, rude și cunoscuți, și-a luat iertarea, s-a culcat pe patul ei. În acea așteptare sfântă ea era înconjurată de Sfinții Apostoli, ierarhi, preoți, diaconi, credincioși, ce făceau rugăciuni. Multe lumânări fiind aprinse, acelea și-au pierdut strălucirea când o mare lumină a strălucit în casă. Acoperișul casei s-a deschis și slava Domnului venea din cer.

Atunci i s-a vestit Maicii Domnului că Fiul ei vine la dânsa ca să o ia la ceruri. Despărțirea sufletului ei de trup s-a făcut fără nici o durere ci doar printr-un somn liniștit. Sufletul Preacuratei Maici a fost condus de mâinile Domnului. Apoi toți cei prezenți s-au închinat trupului Maicii Domnului, ce strălucea ca soarele și din care curgeau minunate miresme. Atunci mulți bolnavi s-au tămăduit prin simpla atingere de patul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu și purerea Fecioarei Maria.

După intrarea trupului său în mormântul din cimitirul de lângă satul Ghetsimani, ei au pus o piatră după obiceiul iudeilor, iar Sfinții Apostoli au stat acolo trei zile veghind.

În acest timp, a avut loc o minunată întâmplare, legată de Sfântul Apostol Toma, numit și Geamănul, care ne dovedește nouă că Maica Domnului a fost luată la cer cu Trupul. Sfântul Apostol Toma a fost luat pe un nor din locul în care el propovăduia și dus la mormântul Maicii Domnului. Acolo aceasta i s-a arătat și pentru ca el să creadă i-a dat Omoforul său. Pentru că imediat Fecioara s-a făcut nevăzută, Apostolul Toma nu a știut ce să creadă și găsind el pe ceilalți apostoli care stăteau de veghe, i-a rugat să deschidă mormântul pentru a se putea închina. În acest mod, Toma, mereu căutătorul de dovezi întăritoare ale adevărului minunilor, a găsit mormântul gol și a crezut în suirea sa la cer cu trupul a Maicii Luminei. De altfel, aflându-se după aceea la masa comună, Apostolii, frângând pâinea, au văzut deodată sus pe Maica lui Dumnezeu înconjurată de îngeri și au auzit-o hărăzindu-le lor pace de la Fiul său.

Prin Preacurata s-au contopit cele pământești cu cele cerești, Maica mult iubită a Împăratului Cerului și pământului, devenind puternica mijlocitoare între El și oameni prin rugăciunile sale fierbinți pentru miluirea noastră a păcătoșilor.

Adormirea Maicii Domnului este rodul vieții ei sfinte, iar pentru noi ea înseamnă nădejdea ajutorului ei plin de milostivire în ceasul sfârșitului.

Mihaela-Maria Pipirig

După: Protos. Nicodim Mândiță, *Viața Maicii Domnului*, Editura Agapis, 2001, pp. 360-374

Din tâlcuirea Evangheliei Sf. Ioan Gură de Aur

Două lucruri caută Hristos să ne învețe prin această pildă: unul, ca noi să ne recunoaștem greșelile noastre; al doilea, să iertăm celor ce ne greșesc. Ne cer să ne recunoaștem greșelile noastre în vederea iertării greșiților noștri, ca să ne fie mai ușoară iertarea; pentru că cel care recunoaște că greșește sete mai iertător cu aproapele său. Te-a supărat, oare, atât de mult cel ce și-a greșit câtă supărare îți pricinuiesti ție însuți, când ții mereu viu în minte răul ce ți l-a făcut acela și mai atragi asupra ta și pedeapsa lui Dumnezeu ? Dar dacă ești treaz, răul se va întoarce pe capul aceluia și el va suferi. Dacă te superi și te necăjești, atunci tu te vatămi singur, nu celălalt. Nu spune dar: “M-a ocărât, m-a calomniat, mi-a făcut numai rău!” Cu cât vei spune că ți-a făcut mai mult rău, cu atât arăți mai mult că el este binefăcătorul tău. Îți dă prilejul să-ți speli păcatele. Deci cu cât își face mai mult rău, cu atât acela ajunge mai mare pricină de iertare a păcatelor tale. Dacă vrem. Nimeni nu ne poate face vreun rău, ci chiar dușmanii ne pot fi de foarte mare folos. Dar pentru ce vorbesc eu de oameni ? Este, oare, cineva mai rău decât diavolul ? Ei bine și diavolul poate să ne fie mare pricină de laude și de cununi. O arată Iov. Deci pentru ce te mai temi de omul care te dușmănește, când chiar diavolul îți este pricină de încununare ? Vrei să-ți spun câte câștigi de înduri cu față senină relele ce ți le fac dușmanii ? Cel dintâi și cel mai mare câștig este scăparea de păcate. Al doilea câștig, tăria sufletească și răbdarea. Al treilea câștig, blândețea și iubirea de oameni. Da, omul care știe să nu se mânie pe cei care-l supără va fi cu mult mai blând cu prietenii. Al patrulea câștig, că nu se mânie niciodată; iar aceasta nu are egal. Că omul care nu se mânie scapă și de tristețea pricinuită de mânia și nici nu-și cheltuiește viața în supărări și dureri zădarnice; omul care nu știe ce-i ura nu știe nici ce-i supărarea, ci se bucură de mulțumire sufletească și nenumărate bunătăți.

Îmi spui că cineva și-a făcut rău ? Miluiește-l, nu-l urî ! Pe tine Dumnezeu te laudă dacă suferi fără gând de răzbunare răul ce ți s-a făcut. Gândește-te că Hristos, când avea să fie răstignit pe cruce, Se bucura pentru El, dar plângea pentru răstignitorii Săi.

Te-a bârfit la alții ? Ce-i asta, când știi că Dumnezeu este Acela Care are să-și ceară socoteală de faptele atele. Și nu oamenii la care ai fost bârfit. Bârfitorul tău și-a adăugat lui și pricină de pedeapsă, ca să dea socoteală nu numai de păcatele lui, ci și de cele ce le-a spus despre tine. Pe tine te-a bârfit în fața oamenilor, el însă a fost bârfit în fața lui Dumnezeu.

Dacă nu-ți sunt de ajuns cele ce ți-am spus, gândește-te că și Stăpânul tău a fost bârfit și de satana și de oameni; și a fost bârfit față de cei pe care-i iubea cel mai mult. Iar Fiul Lui Cel Unul-Născut aceleași le-a pătimit. De aceea și spunea: “*Dacă pe stăpânul casei l-a numit Beelzebul, cu mult mai mult pe casnicii lui ?*” (Matei 10, 25). Și nu numai că vicleanul diavol l-a bârfit, dar a și fost crezută bârfirea lui; și nu l-a bârfit cu bârfeli obișnuite, ci cu ocări și cu păcate foarte mari: l-a făcut

îndrăcit (Ioan 7, 20), a spus că este înșelător (Matei 27, 63) și împotriva lui Dumnezeu.

Ți s-au răsplătit cu rău binefacerile ? plângi și jelește mai ales pe cel ce ți-a făcut rău, iar de tine bucură-te că ai ajuns asemenea lui Dumnezeu, care răsare soarele peste răi și peste buni (Matei 5, 45). Iar dacă imitarea lui Dumnezeu te pedepsește – deși nu-i greu pentru mintea trează -, dacă totuși ți se pare asta peste puterile tale, haide să te duc la niște oameni, ca și tine, al Iosif, care a suferit o mulțime de rele de la frații lui și totuși le-a făcut bine (Fac. 45, 1-15), la Moise, care s-a rugat pentru cei care uneltiseră de atâtea ori împotriva lui (Ieș. 32, 32), la Pavel, care se ruga să fie anatema pentru iudei (Rom. 9, 3), deși nu putea să numere suferințele îndurate de la ei, la Ștefan, care fiind bătut cu pietre, s-a rugat să li se ierte lor păcatul acela (Fapte 7, 60).

Gândindu-ne la toate acestea, să scoatem din sufletul nostru toată mânia, ca și Dumnezeu să ne ierte și nouă toate păcatele, cu harul și iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, cu Care Tatălui și Sfântului Duh slavă, putere și cinste acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Din sinaxarul săptămânii

În ziua de 16 august, se face pomenirea *Sfinților Martiri Brâncoveni Constantin Vodă cu cei patru fii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache.*

Istoria românilor este dominată la sfârșitul veacului al XVII-lea și primele decenii ale celui următor de puternica personalitate a voievodului Țării Românești, Constantin Brâncoveanu, îndelungata sa domnie (începută la 29 octombrie 1688 și încheiată în mod tragic în anul 1714, în ziua de 15 august) corespunzând unor importante realizări economice, sociale, politice, artistice, culturale. S-au ridicat acum biserici și mănăstiri, s-au deschis diverse școli, s-au tipărit cărți în diferite limbi, au fost sprijiniți și încurajați oamenii de carte, s-au acordat ajutoare materiale multor așezăminte bisericesti ortodoxe căzute sub dominația otomană. Constantin Brâncoveanu a fost un fervent sprijinitor al Academiei Domnești de la mănăstirea Sfântul Sava din București, pe care a reorganizat-o, numind-o în fruntea ei pe învățatul grec Sevastos Kyminitis, urmat de Marcu Porfiropol.

Paralel cu Academia de la Sfântul Sava, funcționau și alte școli, în incinta unor mănăstiri, în care se predă în limba slavonă și română, precum: școlile de la mănăstirile Sfântul Gheorghe Vechi și Colțea ambele în București. În câteva mănăstiri au luat ființă biblioteci renumite, cu lucrări procurate în mari centre culturale din Apus, tipărite în limbile clasice sau de circulație, în diferite epoci, între ele remarcându-se biblioteca de la mănăstirea Mărgienni a lui Constantin Cantacuzino, fondată de tatăl acestuia, precum și biblioteca mănăstirii Hurezi, fondată chiar de Constantin Brâncoveanu.

Un alt act important de cultură care se săvârșește sub domnia lui Brâncoveanu este apariția *Bibliei* de la București, prima ediție integrală a ei în limba română. În același timp, Constantin Brâncoveanu se numără printre

marii ctitori de lăcașuri sfinte din trecutul nostru. Încă înainte de a ajunge domn a ridicat două biserici, una la Potlogi și alta la Mogoșoaia, lângă București. În vara anului 1690 a pus piatra de temelie a celei mai de seamă din ctitoriile sale, mănăstirea Hurezi sau Horezu, cu hramul Sfinții Împărați Constantin și Elena, cu ziduri și turnuri de apărare, cu numeroase clădiri în incintă.

Tot în Oltenia a refăcut din temelie mănăstirea Mamul, pe locul unei biserici de lemn ctitorită de frații Buzești și Brâncoveni, veche ctitorie a boierilor Craiovești și a lui Matei Basarab, în care erau îngropați și membri ai familiei Brâncoveanu. În București a ctitorit trei biserici, tot pe locul unora mai vechi: biserica Sfântul Ioan cel Mare sau Grecesc, demolată în secolul trecut, biserica mănăstiri Sfântul Sava, demolată în secolul trecut și biserica mănăstirii Sfântul Gheorghe Nou, existentă și azi, în centrul capitalei, restaurată în zilele noastre. În această biserică au fost depuse și osemintele ctitorului, în anul 1729, aduse în ascuns de soția sa, doamna Maria.

A mai zidit o biserică în satul Doicești (jud. Dâmbovița). Împreună cu unchiul său, spătarul Mihai Cantacuzino, a ridicat mănăstirea Râmnicu Sărat, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, închinată mănăstirii Sfânta Ecaterina din Muntele Sinai.

Șirul ctitoriilor lui Constantin Brâncoveanu este completat de mănăstirile zidite în Făgăraș, în Ocna Sibiului, biserica Sfântul Nicolae din Constantinopol; la mănăstirea Sfântul Pavel din Muntele Athos a ridicat un paraclis și o trapeză, iar la Ismail, pe malul stâng al Dunării, a ridicat o biserică cu hramul Sfântul Gheorghe.

Perioada de înflorire deosebită cu importante realizări cultural-artistice din Țara Românească s-a sfârșit o dată cu înlăturarea din scaun a lui Constantin Brâncoveanu, din cauza intrigilor și pârilor dușmanilor. Dus la Constantinopol împreună cu familia sa și parte din averi – încă din martie 1714, în săptămâna Patimilor, au fost aruncați în cunoscuta închisoare a celor șapte turnuri (Edicule). Pentru refuzul ferm de adeva la religia mahomedană, Constantin Brâncoveanu împreună cu cei patru fiii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache va îndura moarte martirică prin tăierea capului.

Doamna Maria, fiicele, ginerii și nepoții, care au scăpat cu viață, au fost închiși într-o cetate din Asia Mică, de unde s-au putut reîntoarce în țară abia după doi ani. În 1729, doamna Maria va reuși să aducă în mare taină rămășițele pământești ale domnitorului martir, pe care le-a îngropat în biserica Sfântul Gheorghe Nou din București, ctitoria sa.

Constantin Brâncoveanu rămâne un mare “ctitor” de cultură și de lăcașuri sfinte, un sprijinitor prin cuvânt și faptă al Ortodoxiei de pretutindeni, o figură de seamă în istoria neamului românesc prin sfârșitul său mucenicesc, oferind pildă de dăruire și de jertfă pentru țara sa și pentru credința creștină.

După *Sfinți Români și apărători ai legii strămoșești*

Liturghia pe înțelesul tuturor

(urmare din numărul anterior)

6. Ce înseamnă rugăciunea “Doamne miluiește” ?

Această rugăciune pe care credincioșii sunt chemați să o rostească în timp ce strana o intonează, cuprinde atât o cerere cât și o mărturisire. Căci ce cerem noi ? - Cerem să fim miluiți. Dar aceasta, spune Nicolae Cabasila, reprezintă cererea unor vinovați, care când nu mai au nici un cuvânt de îndreptățire, lipsiți de orice apărare, înalță un ultim strigăt către Judecătorul lor, nădăjduind să dobândească ceea ce cer, nu pentru meritele lor, ci prin milostivirea Aceluia. Este ruga unor oameni care recunosc cât de mare este bunătatea Judecătorului și cât de grea este vinovăția lor.

A cere de la Dumnezeu milă înseamnă apoi că ne rugăm să dobândim de la Dumnezeu împărăția Lui; iar dacă o cerem pe aceasta, Hristos a făgăduit că toate celelalte de care avem trebuință ni se vor adăuga (Matei VI, 33; Luca XII, 31). Dar de unde se poate vedea că mila lui Dumnezeu este totuna cu împărăția Lui ? Nicolae Cabasila ne oferă un amplu răspuns în acest sens spunând că aceasta rezultă din aceea că Hristos, vorbind despre răsplata cu care El va încununa pe cei milostivi, afirmă într-un loc că aceștia vor fi miluiți (“*Fericiți cei milostivi, că aceia vor fi miluiți*” – Matei V, 7), iar în altă parte că vor moșteni împărăția cerurilor: “*Și va zice împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvântații Tatălui Meu și moșteniți împărăția cea gătită vouă de la zidirea lumii*” (Matei XXV, 34).

De altfel, dacă cineva ar voi să înțeleagă în ce constă mila dumnezeiască, prin asemănare cu mila omenească, va găsi că ea nu este nimic altceva decât însăși împărăția cerurilor, descoperirea iubirii lui Dumnezeu. Căci, să vedem, ce-au făcut cei milostivi ? – “*Flămând am fost și mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și mi-ați dat să beau*” le va zice Domnul. De aceea și Hristos îi va milui, primindu-i părtași la masa Lui (“*Ca să mâncați și să beți la masa Mea, întru Împărăția Mea*” – Luca XXII, 30).

(va urma)

Bibliografie:

1. Cabasila, Nicolae, *Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii*, Editura Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989
2. *Credința Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1996
3. Vintilescu, Petre, *Liturghierul explicat*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998
4. Vuiescu, C.; C. Dron, *Sfânta Liturghie lămurită pe înțelesul tuturor*, Editura “Credința Strămoșească”, Argeș, 2002

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.